

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget d. 14-04-2021

Mødedato Onsdag d. 14. april 2021 kl. 13:00

Mødested Konference 1, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse: Strategisk kompetenceudvikling i Psykiatrien i Region Midtjylland #.....	3
Temadrøftelse: Robustgørelse af Psykiatrien med særligt fokus på Regionspsykiatrien Vest #.....	5
Frasigelse af regionsfunktioner og varetagelse af regionsfunktionspatienter i Regionspsykiatrien Ve	6
Forlængelse af den midlertidige placering af de særlige pladser i Psykiatrien.....	8
Orientering om status på den kommende 10-årsplan for psykiatrien i Danmark #.....	11
Godkendelse af samarbejdsaftale om internetbaseret psykologbehandling.....	12
Udmøntning af pulje til bæredygtighed.....	14
Udvidelse af det socialpsykiatriske botilbud Sct. Mikkel i Viborg.....	16
Godkendelse af lejemål, Specialområde Holmstrupgård.....	19
Orientering om status på fælles udrykningsteams mellem politi og psykiatri #.....	21
Orientering om omfang og tiltag i forbindelse med forsyningsvanskeligheder på lægemidler #.....	22
Status på målbilledet for sundhedsområdet.....	24
Status på målbilledet for socialområdet.....	27
Løbende orientering om diverse emner i forbindelse med COVID-19 #.....	29
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	30
Gensidig orientering #.....	31

Punkt 1: Temadrøftelse: Strategisk kompetenceudvikling i Psykiatrien i Region Midtjylland

1-30-72-325-21

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget anmodede den 5. februar 2020 om en redegørelse for muligheder og perspektiver ved at etablere flere specialuddannelser og specialistuddannelser i psykiatrien og om et forslag til etablering af specialuddannelser i psykiatri til social- og sundhedspersonale, ergoterapeuter, fysioterapeuter og pædagoger. Udvalget ønskede tillige et bedre overblik over medarbejderne med specialuddannelser og specialistuddannelser. Baggrunden for anmodningerne var en drøftelse i udvalget efter henvendelser fra regionsrådsmedlemmerne Jacob Klærke og Mikkel Rasmussen om kompetenceudvikling og specialuddannelser i psykiatri.

Direktør for psykiatrien Tina Ebler vil på mødet give et oplæg om strategisk kompetenceudvikling i Psykiatrien i Region Midtjylland, herunder om det nye psykiatriakademi. I oplægget vil der ligeledes blive redegjort for behovet for specialuddannelser og specialistuddannelser i psykiatrien nu og fremover.

Psykiatri- og socialudvalget drøfter på den baggrund perspektiver på strategisk kompetenceudvikling af medarbejdere i Psykiatrien samt muligheder og perspektiver på eventuelle nye specialuddannelser og specialistuddannelser inden for psykiatrifagligheden.

Psykiatriakademi

Psykiatrien har aktuelt udformet et koncept for et psykiatriakademi. Psykiatriakademiet bliver Psykiatriens fælles kompetenceudviklingsplatform for alle medarbejdere. Det er dermed et fælles koncept på tværs af alle otte afdelinger i Psykiatrien, hvor der samarbejdes om

- at strukturere og systematisere psykiatrisk kompetenceudviklingstiltag og karriereveje
- at synliggøre dette for ledere og medarbejdere (også kommende)
- at skabe en robust psykiatri, hvor kompetenceudvikling bidrager til kvalitet i behandlingen af Psykiatriens patienter og til trivsel blandt Psykiatriens medarbejdere.

Psykiatriakademiet bygger på et princip om, at alle medarbejdere, der ansættes i Psykiatrien, skal have en basisviden i forhold til psykiatrifaglige kompetencer. Derudover er der medarbejdere, der løser opgaver, der kræver særlige kompetencer, og som derfor skal have nogle flere og mere specifikke psykiatrifaglige kompetencer. Endelig er der behov for et antal medarbejdere med specialistkompetencer, der vil fungere som faglige fyrtårn inden for psykiatrifagligheden. En uddybende beskrivelse af Psykiatriakademiet findes i vedlagte notat om Psykiatriakademiet.

Specialuddannelser og specialistuddannelser i psykiatri

Administrationen har udarbejdet et notat, der beskriver de eksisterende muligheder for specialuddannelser og specialistuddannelser inden for det psykiatriske område opdelt på de forskellige faggrupper i Psykiatrien i Region Midtjylland (vedlagt).

Notatet skal ses som en støtte til drøftelsen i psykiatri- og socialudvalget om specialuddannelser og specialistuddannelser i psykiatrien set som en del af den samlede kompetenceudvikling og efter- og videreuddannelse af medarbejderne inden for psykiatrien for at fremme, at Psykiatrien har de nødvendige kompetencer til at løse sine opgaver.

Det skal supplerende nævnes, at regionsrådet har afsat en særlig pulje til Psykiatrien. Puljen ønskes i 2021 bl.a. anvendt til kompetenceudvikling af personalet, så flere får en specialuddannelse, til en styrkelse af det tværsektorielle samarbejde og til at fremme virtuel behandling. Specifikt er der endvidere et ønske om at styrke kompetencerne til at håndtere udadreagerende patienter i psykiatrien for at tilvejebringe sikkerhed og tryghed for medpatienter og personalet.

Der er desuden afsat midler i budgetforlig 2021 til, at Psykiatrien skal påbegynde udviklingen af sin egen suppleringsuddannelse for social- og sundhedsassistenter i 2021. Sundhedsstyrelsen har i januar 2021 nedsat en arbejdsgruppe om videreuddannelse for SOSU-assistenter inden for psykiatri. Baggrunden er en vedtagelse i finansloven fra 2019 om videreuddannelse for SOSU-assistenter i henholdsvis psykiatri og demens.

Der er afsat midler i budgetforlig 2021 til, at Psykiatrien skal påbegynde udviklingen af sin egen suppleringsuddannelse for ergoterapeuter og fysioterapeuter i 2021.

Fra 2019 har Aarhus Universitet under kandidatuddannelsen i sygepleje udbudt en linje i Advanced Practice Nursing (APN) som en uddannelse i avanceret klinisk sygepleje, for eksempel videre udvikling af praksis på tværs af sektorer. Linjen indeholder ikke moduler i specifikt psykiatri.

Det kan endeligt nævnes, at hverken specialuddannelsen for sygeplejersker i psykiatri eller kandidatuddannelsen i sygepleje i sig selv giver særlige beføjelser i forhold til selvstændigt at varetage behandlingsopgaver. Det vil fortsat være på delegation fra en læge, hvis en sygeplejerske udfører behandlingsopgaver.

Beslutning

Direktør for psykiatrien Tina Ebler orienterede på mødet om arbejdet med strategisk kompetenceudvikling i Psykiatrien i Region Midtjylland, herunder om det nye psykiatriakademi.

Regionsrådsmedlemmerne Rasmus Foged, Peter Møller Andersen og Else Kayser deltog i temadrøftelsen.

Bilag

Notat om Psykiatriakademiet

Notat om specialuddannelser inden for psykiatrien

Punkt 2: Temadrøftelse: Robustgørelse af Psykiatrien med særligt fokus på Regionspsykiatrien Vest #

1-31-72-43-21

Sagsfremstilling

Regionspsykiatrien Vest har i en lang periode været under pres på grund af kritisk mangel på læger. Manglen på speciallæger i psykiatri er en landsdækkende udfordring. I Region Midtjylland har det særligt i det vestjyske været vanskeligt at tiltrække og fastholde speciallægerne. Der har i flere omgange været søgt i ind- og udland, men desværre uden held. Der er derfor på nuværende tidspunkt en meget begrænset dækning af fastansatte speciallæger i Regionspsykiatrien Vest.

Psykiatri- og socialudvalget behandler på dette møde to sager afledt af den aktuelle personalesituation i Regionspsykiatrien Vest: 1) En sag vedrørende frasigelse af regionsfunktioner og den fremadrettede varetagelse af regionsfunktionspatienter i Regionspsykiatrien Vest og 2) en sag om udskydelsen af flytningen af de særlige pladser til Regionspsykiatrien Vest.

Med de tiltag, der er lagt op til i disse sager, er der lagt op til en håndtering af de aktuelle udfordringer i forhold til Regionspsykiatrien Vest.

Med denne temadrøftelse påbegyndes drøftelsen af en mere langsigtet plan for robustgørelsen af Psykiatrien i Region Midtjylland generelt og med fokus på Regionspsykiatrien Vest.

Der er på de politiske møder i marts 2021 – i forbindelse med orienteringen om situationen i Regionspsykiatrien Vest – stillet en række spørgsmål til, hvordan Psykiatrien i Region Midtjylland fremadrettet kan robustgøres. Der vil på temadrøftelsen blive redegjort for dette.

Der blev ligeledes stillet en række mere konkrete spørgsmål til håndteringen af den aktuelle situation i Regionspsykiatrien Vest. Disse spørgsmål er som udgangspunkt adresseret i de to efterfølgende sager om frasigelse af regionsfunktioner og udskydelse af flytning af de særlige pladser.

Koncerndirektør Anders Kjærulff og direktør for Psykiatrien Tina Ebler indleder temadrøftelsen med at orientere om personalesituationen i Psykiatrien i Region Midtjylland generelt og i Regionspsykiatrien i Vest, herunder de initiativer, der arbejdes med i forhold til dette.

Orienteringen vil blandt andet omhandle følgende temaer:

- Lægedækning i Psykiatrien i Region Midtjylland med fokus på antallet af speciallæger i psykiatri
- Flowet af læger ind i Psykiatrien, herunder tiltag i forhold til uddannelse samt forventninger til udvikling i de kommende år
- Flowet af læger ud af Psykiatrien, herunder flowet mellem afdelinger i Region Midtjylland og overvejelser om incitamentsstrukturer
- Den ledelsesmæssige og faglige organisering
- Tiltag i forhold til styrket tværfaglighed, kompetenceudvikling og kvalitetssikring

I det kommende år vil regionsrådet og særligt psykiatri- og socialudvalget løbende blive involveret i udarbejdelsen af den langsigtede plan til robustgørelse af Psykiatrien. I arbejdet med denne plan kan blandt andet indgå overvejelser omkring ledelsesmæssig og faglig organisering.

Beslutning

Direktør for Psykiatrien Tina Ebler orienterede om personalesituationen i Psykiatrien i Region Midtjylland generelt samt i Regionspsykiatrien Vest, herunder om de initiativer, der arbejdes med i forhold til dette med henblik på robustgørelse af Psykiatrien.

Regionsrådsmedlemmerne Rasmus Foged, Peter Møller Andersen og Else Kayser deltog i temadrøftelsen.

Punkt 3: Frasigelse af regionsfunktioner og varetagelse af regionsfunktionspatienter i Regionspsykiatrien Vest

1-31-72-24-21

Resume

Regionspsykiatrien Vest i Herning og Holstebro er en god afdeling med dygtige, erfarne medarbejdere, men akut speciallægemangel presser afdelingen. Dette betyder, at Regionspsykiatrien Vest ikke længere opfylder Sundhedsstyrelsens krav til varetagelse af de 7 regionsfunktioner, som de er godkendt til i specialeplanen. Det indstilles derfor, at regionen frasiger sig de 7 regionsfunktioner, og at behandlingsansvaret for patienterne i stedet flyttes til hhv. Afdeling for Psykose og Afdeling for Depression og Angst, Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, som vil drive funktionerne som ambulante udefunktioner i Regionspsykiatrien Vest.

Der arbejdes videre med en plan for robustgørelse på lang sigt for psykiatrien i hele Region Midtjylland, herunder Regionspsykiatrien Vest. I forbindelse med dette arbejde vil man overveje, hvordan vi fremadrettet sikrer de specialiserede funktioner i Region Midtjylland, og herunder hvordan de specialiserede funktioner placeres mest hensigtsmæssigt.

Direktionen indstiller,

at forslaget om frasigelse af regionsfunktionerne i Regionspsykiatrien Vest godkendes, og

at planen for varetagelsen af regionsfunktionspatienterne godkendes.

Sagsfremstilling

Som regionsrådet og psykiatri- og socialudvalget tidligere er blevet orienteret om, har der i en længere periode været lægemangel i Regionspsykiatrien Vest. Manglen på speciallæger i psykiatri er en landsdækkende udfordring, men særligt i det vestjyske har det været vanskeligt at tiltrække og fastholde speciallægerne. Der har af flere omgange været søgt i ind- og udland, men desværre uden held. Der er på nuværende tidspunkt en meget begrænset dækning af fastansatte speciallæger i Regionspsykiatrien Vest.

Regionsrådet blev på mødet den 17. marts orienteret om, at Regionspsykiatrien Vest nu ikke har tilstrækkelig lægedækning til at varetage sine funktioner på regionsfunktionsniveau, og at det med henblik på at robustgøre Regionspsykiatrien Vest foreslås, at udskyde flytningen af de 14 særlige pladser fra Regionspsykiatrien Midt og 2 særlige pladser fra Aarhus Universitetshospital Psykiatrien til Regionspsykiatrien Gødstrup.

De foreslåede indsatser skal her og nu lette presset på afdelingen. Det handler om at skabe et fundament for udvikling af afdelingen. I det kommende år vil regionsrådet og særligt psykiatri- og socialudvalget løbende blive involveret i udarbejdelsen af en plan til robustgørelse af Psykiatrien, hvor der vil være fokus på det langsigtede perspektiv. I arbejdet med denne plan kan blandt andet indgå overvejelser omkring ledelsesmæssig og faglig organisering, samt overvejelser om, hvordan vi fremadrettet sikrer de specialiserede funktioner i Region Midtjylland, og herunder hvordan de specialiserede funktioner placeres mest hensigtsmæssigt.

Sideløbende er der på dagsordenen et forslag om forlængelse af den midlertidige placering af de særlige pladser i psykiatrien i Regionspsykiatrien Midt.

Frasigelse af regionsfunktioner i Regionspsykiatrien Vest

Regionspsykiatrien Vest er i øjeblikket godkendt til at varetage 7 regionsfunktioner vedr. demens, skizofreni, affektive lidelser, personlighedsforstyrrelser, ADHD, PTSD og traumatiserede flygtninge.

Det er Sundhedsstyrelsen, som fastsætter hvilke krav der skal være opfyldt, for at et hospital kan varetage en specialfunktion og bestemmer, hvor de enkelte specialfunktioner skal placeres. Et af de generelle krav er, at der for at sikre kapacitet og robustheden i varetagelsen af specialfunktioner, som udgangspunkt skal være minimum 3 speciallæger med specifikke kompetencer til at varetage en given specialfunktion på et sygehus inden for det pågældende speciale og på det pågældende niveau. En enkelt speciallæge kan dog godt have specifikke kompetencer til at varetage flere specialfunktioner.

Som beskrevet ovenfor har der gennem lang tid været udfordringer med speciallægemangel i Regionspsykiatrien Vest. I øjeblikket er der kun 2 fasttilknyttede speciallæger i psykiatri. Ud over disse har man tilknyttet et antal speciallæger som enten er ansat på konsulentvilkår eller som vikarer gennem vikarbureauer. Fælles for disse er dog, at flertallet er ansat med begrænset timeantal og kun for kortere perioder. I bilaget kan der ses en oversigt over den nuværende speciallægedækning i Regionspsykiatrien Vest.

Den langvarige mangel på læger i Regionspsykiatrien Vest har betydet, at brugen af konsulenter og vikarer er helt nødvendig for at sikre lægedækningen i Regionspsykiatrien Vest. I forhold til varetagelsen af specialfunktionerne i henhold til Sundhedsstyrelsens krav om robusthed vurderes det dog, at den nuværende lægedækning er for sårbar.

Regionen har pligt til at informere Sundhedsstyrelsen, hvis kravene for opretholdelse af specialfunktionen ikke længere er til stede, og har derfor været i løbende dialog med styrelsen om udfordringerne i Regionspsykiatrien Vest.

På baggrund af de langvarige udfordringer med at sikre lægedækning, samt den nuværende bemanning i Regionspsykiatrien Vest ser Region Midtjylland sig nødsaget til at frasige sig de 7 regionsfunktioner i Regionspsykiatrien Vest.

Hvis Region Midtjylland på et senere tidspunkt ønsker, at Regionspsykiatrien Vest skal varetage alle eller nogle af regionsfunktionerne – forudsat at der sikres robust speciallægedækning – skal regionen på ny søge Sundhedsstyrelsen om tilladelse til dette.

Medmindre helt særlige forhold taler for det, behandler Sundhedsstyrelsen som udgangspunkt ikke ansøgninger om specialfunktioner uden for de ordinære specialeansøgningsrunder, som finder sted med års mellemrum. Den sidste ansøgningsrunde fandt sted i 2016. Det er fortsat uvist, hvornår den næste specialeansøgningsrunde vil finde sted.

Varetagelse af regionsfunktionspatienterne fra Regionspsykiatrien Vest

I forbindelse med frasigelsen af regionsfunktionerne i Regionspsykiatrien Vest er der behov for at tage stilling til, hvordan behandlingen af regionsfunktionspatienterne skal varetages.

Det foreslås, at ansvaret for behandlingen af regionsfunktionspatienterne fra Regionspsykiatrien Vest flyttes til hhv. Afdeling for Psykoser og Afdeling for Depression og Angst i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien. Afdeling for Psykoser og Afdeling for Depression og Angst er godkendt af Sundhedsstyrelsen til at varetage de samme regionsfunktioner.

Der vil dog ikke blive ændret på den geografiske tilgængelighed for patienterne, da behandlingen vil blive etableret som udefunktioner i Herning/Gødstrup. Konkret betyder det, at behandlerteams fra Aarhus Universitetshospital Psykiatrien varetager regionsfunktionerne i Herning/Gødstrup med fremmøde i det omfang der passer til antal patienter. Der vil således stadig vil være et ambulansetilbud i Herning/Gødstrup for regionsfunktionspatienterne.

Da antallet af patienter inden for de to regionsfunktioner 'PTSD' og 'traumatiserede flygtninge' udgør en stor andel af den samlede patientgruppe i Psykiatrisk Traumeklinik i Regionspsykiatrien Vest, arbejdes der på at finde en samlet løsning for både hovedfunktion og regionsfunktion for at sikre en robust organisering af behandlingstilbuddet.

I det vedlagte bilag er planerne for varetagelsen af de enkelte funktioner efter frasigelsen uddybet.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at forslaget om frasigelse af regionsfunktionerne i Regionspsykiatrien Vest godkendes,

at planen for varetagelsen af regionsfunktionspatienterne godkendes, og

at regionsrådet får en orientering om den endelige organisering af regionsfunktionerne fra Regionspsykiatrien Vest, når det er fastlagt.

Tidligere Politisk Behandling

17. marts 2021: Regionsrådet orienteres om, at Regionspsykiatrien Vest ikke længere kan varetage sine funktioner på regionsfunktionsniveau samt om forslaget om at udskyde flytningen af de særlige pladser, der midlertidigt er placeret på andre matrikler.

13. januar 2021: Psykiatri- og socialudvalget orienteres om personalesituationen i Psykiatrien med særligt fokus på Regionspsykiatrien Vest.

Bilag

Varetagelse af specialfunktioner i Regionspsykiatrien Vest

Punkt 4: Forlængelse af den midlertidige placering af de særlige pladser i Psykiatrien

1-31-72-43-21

Resume

Som følge af omfattende og vedvarende speciallægemangel i Regionspsykiatrien Vest indstilles det, at den planlagte flytning til Regionspsykiatrien Gødstrup af de 16 særlige pladser, der midlertidigt er placeret på andre matrikler, udskydes. Forslaget har været i høring i MED-organisationen. Høringssvarene er vedlagt til orientering.

Direktionen indstiller,

- at høringssvarene om udskydelse af flytning af 16 særlige pladser til Regionspsykiatrien Gødstrup tages til efterretning, og
- at forslaget om at udskyde flytningen af de 14 særlige pladser fra Regionspsykiatrien Midt, Viborg og 2 særlige pladser fra Aarhus Universitetshospital Psykiatrien til Regionspsykiatrien Gødstrup godkendes.

Sagsfremstilling

Som beskrevet i den foregående sag vedrørende "Frasigelse af regionsfunktioner og fremtidig varetagelse af regionsfunktionspatienter i Regionspsykiatrien Vest" har der i en længere periode været lægemangel i Regionspsykiatrien Vest.

Med henblik på at robustgøre Regionspsykiatrien Vest foreslås det at udskyde flytningen af de 14 særlige pladser fra Regionspsykiatrien Midt og 2 særlige pladser fra Aarhus Universitetshospital Psykiatrien til Regionspsykiatrien Gødstrup. Dette skal her og nu lette presset på afdelingen og skabe et bedre fundament for udvikling af afdelingen.

Forslaget om at udskyde flytningen af de særlige pladser har været i høring i MED-systemet og fremlægges hermed til politisk behandling. Høringsmaterialet samt høringssvarene er vedlagt som bilag til orientering.

Baggrund for den nuværende placering af de særlige pladser

De særlige pladser er målrettet særligt udsatte borgere, der er kendetegnede ved svære psykiske lidelser, udadreagerende og uforudsigelig adfærd, gentagne indlæggelser, afbrudte behandlingsforløb, misbrug og/eller dom til behandling. Det er således en målgruppe, der stiller særlige krav til personalets kompetencer.

En forudsætning i lovgrundlaget bag de særlige pladser var, at der i Region Midtjylland skulle etableres 32 pladser i eksisterende kapacitet i sygehusregi, der skulle stå klar primo 2018. Da Psykiatrien ikke havde ledige sengeafsnit, skulle den nødvendige ledige kapacitet skabes gennem en intern omrokering af afsnit og funktioner. En gennemgang af de psykiatriske afdelingers bygningskapacitet viste imidlertid, at det ikke var muligt at pege på en permanent løsning, som kunne stå klar primo 2018.

Derfor besluttede regionsrådet, at der på kort sigt skulle etableres i alt 21 særlige pladser, heraf 14 pladser i Regionspsykiatrien Midt og 7 pladser i Aarhus Universitetshospital Skejby.

Efterfølgende besluttede regionsrådet, at der på længere sigt skulle etableres 16 faste pladser i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, 2 midlertidige særlige pladser i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien og 14 midlertidige særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg. De midlertidige pladser skulle flyttes til Regionspsykiatrien Gødstrup i forbindelse med ibrugtagningen af denne i efteråret 2021.

Som det fremgår, var der ikke fysisk mulighed for at samle de 32 særlige pladser på én matrikel. Det gælder fortsat, at der ikke er mulighed for at samle de særlige pladser inden for de eksisterende fysiske rammer i Psykiatrien. En forudsætning for den permanente placering var endvidere, at de særlige pladser skulle placeres to steder i regionen, henholdsvis i den midt/vestlige del og den østlige del, for at sikre en rimelig geografisk dækning. Der var således fokus på at sikre en region i balance. Dette hensyn vil ikke blive tilgodeset ved en samling af de særlige pladser på én matrikel.

Forslag om udskydelse af flytning af de særlige pladser

Med henblik på at robustgøre Regionspsykiatrien Vest indstilles det, at den midlertidige placering af de særlige pladser fastholdes indtil videre. Udgangspunktet er, at flytningen udskydes med 3-4 år.

Det vil medvirke til at robustgøre Regionspsykiatrien Vest, idet man ikke skal opstarte et nyt sengeafsnit med særlige pladser midt i en flytteproces og i en situation med stor lægemangel i afdelingen. Regionspsykiatrien Vest har således ikke tidligere varetaget en tilsvarende målgruppe i det omfang.

En tidshorisont på 3-4 år vil give Regionspsykiatrien Midt mulighed for at fastholde kontinuiteten og det nuværende stærke faglige miljø, der er opbygget omkring de særlige pladser. Tidsperspektivet er endvidere hensigtsmæssig i forhold til realiseringen af Ny Psykiatri i Viborg.

Det vurderes, at der vil være omkostninger i størrelsesordenen 2-3 mio. kr. årligt til at sikre, at der fortsat er lokaler til de særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg. Der vil således i de kommende år være et generelt genhusningsbehov på matriklen. Omkostningerne søges finansieret af en fælles pulje. Den konkrete model vil afhænge af, om der eksempelvis lejes eller købes pavilloner, da det har indflydelse på, om finansieringen skal findes på driftsbudgettet eller anlægsbudgettet.

Det affektive sengeafsnit fra Holstebro, der midlertidigt er placeret i Regionspsykiatrien Midt, flyttes som planlagt til Gødstrup i efteråret 2021. Planen er, at dette sengeafsnit integreres i det eksisterende affektive sengeafsnit i Regionspsykiatrien Vest, og at det – modsat de særlige pladser – i mindre grad forventes at belaste Regionspsykiatrien Vest, da det oftest vil være patienter, som i forvejen er kendte og i ambulante behandling i Regionspsykiatrien Vest. Flytningen af de affektive sengepladser forventes derfor at kunne håndteres med den aktuelle læge- og plejepersonalebemanding.

Overvejelser om anvendelsen af ledig kapacitet i Regionspsykiatrien Gødstrup

Udskydes flytningen af de særlige pladser, vil der i de kommende 3-4 år være et ledigt areal i Regionspsykiatrien Gødstrup. Psykiatrien undersøger i øjeblikket mulighederne for at anvende de ledige lokaler til øvrige funktioner i Regionspsykiatrien Gødstrup.

Det kan eksempelvis være i forhold til den ambulante behandling af patienter på regionsfunktionsniveau, hvor det jf. punktet om frasigelse af regionsfunktioner forventes, at Afdeling for Psykoser og Afdeling for Depression og Angst, Aarhus Universitetshospital Psykiatrien overtager patientbehandlingen. Det vil understøtte et stærkt fagligt miljø på tværs af de involverede afdelinger til gavn for patienter med behov for behandling på regionsfunktionsniveau i Regionspsykiatrien Gødstrup.

Det kan også være i forbindelse med TMS-behandling (Transkraniel Magnet Stimulation) og ambulante ECT (elektrochokbehandling). I Regionspsykiatrien Vest modtager en relativt stor andel af patienterne disse behandlingsformer.

De ledige kvadratmeter kommer dermed ikke til at stå tomme frem til flytningen af de særlige pladser.

Høringssvar

Forslaget om udskydelse af flytningen af de særlige pladser har været i høring i MED-systemet. Der er indkommet høringssvar fra Psykiatriens Hoved-MEDudvalg samt fra de lokale MEDudvalg i henholdsvis Regionspsykiatrien Vest og Regionspsykiatrien Midt.

Der udtrykkes generelt ærgrelse over, at flytningen af de særlige pladser udskydes, men også forståelse for og opbakning til, at det er en nødvendig beslutning.

Lokal-MEDudvalget for Regionspsykiatrien Midt har ønsket en tidshorisont for udskydelsen, der tager højde for rekruttering og fastholdelse af de særlige pladser samt for projekteringen af Ny Psykiatri i Viborg. Administrationen vurderer som beskrevet i dagsordenspunktet, at tidshorisonten er 3-4 år.

Udvalget har endvidere påpeget udfordringer i forhold til de fysiske forhold i Sønderøparken i Viborg. Som det fremgår af dagsordenspunktet, forventes det, at der vil komme omkostninger i størrelsesordenen 2-3 mio. kr. til imødegåelse af dette.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at høringssvarene om udskydelse af flytning af 16 særlige pladser til Regionspsykiatrien Gødstrup tages til efterretning, og

at forslaget om at udskyde flytningen af de 14 særlige pladser fra Regionspsykiatrien Midt, Viborg og 2 særlige pladser fra Aarhus Universitetshospital Psykiatrien til Regionspsykiatrien Gødstrup godkendes,

at der senest i juni 2024 fremlægges en status med henblik på endelig stillingtagen til flytningen af de særlige pladser.

Psykiatri- og socialudvalget forudsætter, at der gives en tilbagemelding til det politiske system i forhold til udnyttelse af det ledige areal i Regionspsykiatrien Gødstrup samt om håndtering af eventuelle økonomiske udgifter forbundet med sagen.

Tidligere Politisk Behandling

17. marts 2021: Regionsrådet orienteres om, at Regionspsykiatrien Vest ikke længere kan varetage sine funktioner på regionsfunktionsniveau samt om forslaget om at udskyde flytningen af de særlige pladser, der midlertidigt er placeret på andre matrikler.

13. januar 2021: Psykiatri- og socialudvalget orienteres om personalesituationen i Psykiatrien med særligt fokus på Regionspsykiatrien Vest.

25. oktober 2017: Regionsrådet beslutter at de 14 midlertidige pladser placeres i Viborg. Sagen belyser også muligheden for at placere pladserne i Holstebro, men det vurderes blandt andet, at det vil være betydeligt sværere at rekruttere det nødvendige lægefaglige personale til Holstebro end til Viborg.

27. september 2017: Regionsrådet beslutter, at de 14 særlige pladser, som skal placeres i den midtvestlige del af regionen, placeres permanent i det nye psykiatriske center i Gødstrup.

23. august 2017: Regionsrådet godkender den midlertidige placering af de særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt og Aarhus Universitetshospital Risskov

Bilag

Høring vedr. udsættelse af flytningen af de særlige pladser

Høringssvar fra HMU Psykiatri og Social

Høringssvar fra LMU Regionspsykiatrien Midt

Høringssvar fra LMU Regionspsykiatrien Vest

Punkt 5: Orientering om status på den kommende 10-årsplan for psykiatrien i Danmark

1-00-1-21

Resume

Der orienteres på mødet om status på arbejdet med den kommende 10-årsplan for psykiatrien i Danmark.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om status på arbejdet med den kommende 10-årsplan for psykiatrien i Danmark tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Finansloven for 2020 har Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet tilkendegivet enighed om at styrke indsatsen for de personer, der lever med psykiske lidelser eller psykisk mistrivsel. Det er imidlertid ikke alle udfordringer, der kan løftes i ét træk. Derfor er der igangsat et arbejde med en 10-årsplan for psykiatrien, der skal sætte en langsigtet retning for udviklingen af psykiatrien og sammenhængen på tværs af områder.

Aftaleparterne er enige om, at der i planen skal være særligt fokus på forebyggelse og bedre sammenhæng i indsatsen mellem almen praksis, hospitalspsykiatri (herunder ambulant behandling) og socialpsykiatri (herunder botilbud). Indsatsen for børn og unge samt dobbeltdiagnosticerede skal have et særligt fokus i planen.

Sundheds- og ældreminister Magnus Heunicke har i juli 2020 bedt Sundhedsstyrelsen om at lave en grundig beskrivelse af status og udfordringer i psykiatrien som led i arbejdet med en kommende 10-årsplan for psykiatrien i Danmark. Det sker i samarbejde med Socialstyrelsen.

Vicedirektør Camilla Hersom, Danske Regioner, orienterer på mødet om status på arbejdet med den kommende 10-årsplan for psykiatrien i Danmark. Der er i forlængelse heraf en drøftelse i udvalget.

Til baggrundsorientering har Danske Regioner udgivet en række udspil på psykiatiområdet, der alle indeholder anbefalinger til opgaveløsningen i psykiatrien. Med en kommende 10-årsplan for psykiatri i sigte har Danske Regioner udarbejdet vedlagte bud på en samlet regional position for fremtidens psykiatri. Til orientering vedlægges endvidere det såkaldte "Psykiatriløfte", der er formuleret i fællesskab af 44 organisationer og foreninger, herunder Danske Regioner. Psykiatriløftet er afsendernes bud på otte emner, som en 10-årig psykiatriplan bør adressere. Endelig er vedlagt et indspil fra Alliancen om Den Nære psykiatri i Region Midtjylland om den kommende 10-årsplan.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om status på arbejdet med den kommende 10-årsplan for psykiatrien i Danmark til efterretning.

Bilag

Position for fremtidens psykiatri - juli 2020

Psykiatriløftet

Henvendelse til regeringen fra Alliancen for den nære psykiatri

Punkt 6: Godkendelse af samarbejdsaftale om internetbaseret psykologbehandling

1-31-72-402-17

Resume

Danske Regioners bestyrelse besluttede den 14. maj 2020, at regionerne skal videreføre tilbud om internetbaseret psykologbehandling af angst og let til moderat depression inden for den samme økonomiske ramme som i den toårige pilotperiode. Efterfølgende har en tværregional arbejdsgruppe i regi af Region Syddanmark udarbejdet en samarbejdsaftale med henblik på opstart af fællesregional drift pr. 1. januar 2021.

Direktionen indstiller,

at samarbejdsaftalen godkendes med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2021.

Sagsfremstilling

Internetbaseret psykologbehandling

Internetpsykiatrien er et internetbaseret behandlingstilbud udviklet i Region Syddanmark. På baggrund af gode erfaringer med behandlingsformen blev tilbuddet udbredt til borgere i alle regioner. Behandling i Internetpsykiatrien er gratis og drives af Telepsykiatrisk Center, Region Syddanmark. Tilbuddet er rettet mod mennesker, der lider af panikangst, socialangst, enkeltfobier eller let til moderat depression.

Hvis borgerens tilstand opfylder kriterierne for behandlingen, indledes behandlingen med en videosamtale af 1-1½ times varighed med en psykolog. Derefter foregår behandlingen i et computerprogram, hvor borgeren skal igennem en række behandlingstrin med daglige øvelser, som er baseret på kognitiv adfærdsterapi. Behandlingsforløbet afsluttes med en afsluttende videosamtale. Under hele forløbet følges borgeren af den samme psykolog.

Behandlingen varer typisk 10-12 uger, hvorefter egen læge får besked om behandlingsforløbet samt patientens tilstand og udbytte af behandlingen.

Konsolidering af eksisterende samarbejdsaftale

Danske Regioners bestyrelse besluttede på møde den 12. oktober 2017, at Region Syddanmarks behandlingstilbud om internetbaseret psykologbehandling af angst og let til moderat depression fra den 15. marts 2018 skulle tilbydes til borgere i alle regioner i en toårig periode som et pilotprojekt, hvorefter projektet skulle evalueres.

Evalueringen blev forelagt Danske Regioners bestyrelse den 14. maj 2020, og her blev det besluttet "at regionerne inden for den samme økonomiske ramme viderefører tilbud om internetbaseret psykologbehandling til borgere med angst og let til moderat depression, samt at ordningens effekt følges tæt. Bestyrelsen bad om at undersøge, om afregningsmodellen kan ændres, så antallet af gennemførte forløb får en større vægt."

Efterfølgende har en tværregional arbejdsgruppe med repræsentanter fra alle regioner udarbejdet vedlagte samarbejdsaftale med henblik på opstart af fællesregional drift pr. 1. januar 2021. Der er ikke tale om ændringer i forhold til den tidligere samarbejdsaftale, men en konsolidering af det eksisterende samarbejde.

Samlet set fortsættes den internetbaserede psykologbehandling inden for samme nationale økonomiske ramme, og der afsættes 5,312 mio. kr. i 2021. Heraf reserveres 400.000 kr. til drift og vedligeholdelse af behandlingssoftware samt formidlingsmateriale til patienter og sundhedsfaglige. Fordeling mellem regioner sker på baggrund af 2021-bloktilskudsnøglen for sundhed, og Region Midtjyllands andel udgør dermed 1.145.851 kr. årligt.

Aftalen indebærer en videreførelse af ordningen, hvor Region Syddanmark står for driften og derved er ansvarlige for kvaliteten og patientsikkerheden. Regionerne har løbende mulighed for at følge egne patienter via data, og Region Syddanmark udarbejder derudover halvårslige analyserapporter til de enkelte regioner med detaljerede data om patienter, forløb, gennemførelsesrate og økonomi.

Yderligere forpligter Region Syddanmark sig til at efterstræbe et servicemål om, at ingen borgere, der tilbydes en forsamtale med en psykolog, venter i mere end 30 dage. Såfremt en region ønsker at træde ud af aftalen, skal der forelægges en sag til Danske Regioners bestyrelse, hvor de samlede økonomiske konsekvenser for de resterende regioner heraf vurderes.

Da Danske Regioners bestyrelse har udtrykt ønske om, at afregningsmodellen i højere grad skal tage hensyn til gennemførte forløb, vil den tværregionale arbejdsgruppe inddrage måltal for gennemførte behandlingsforløb i afregningen. Den tværregionale arbejdsgruppe vil derfor i 1. halvdel af 2021 afdække og lave et forslag til aftale om, hvordan afregningsmodellen kan justeres i overensstemmelse med bestyrelsens ønske. Her skal det afdækkes, hvordan fx differentieret afregning kan føre til en mere fleksibel samarbejdsaftale.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at samarbejdsaftalen godkendes med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2021.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet har i august 2020 bevilget 1,1 mio. kr. årligt til videreførelsen af internetbaseret psykologbehandling.

Bilag

Samarbejdsaftale om internetbaseret psykologbehandling

Punkt 7: Udmøntning af pulje til bæredygtighed

1-31-72-195-21

Resume

Fra anlægspuljen til bæredygtige initiativer foreslås det, at 10 mio. kr. udmøntes til gennemførelse af de første ni pilotprojekter samt etablering af en rammebevilling til kommende pilotprojekter. Pilotprojekterne skal medvirke til at skabe viden og opbygge erfaringer på anlægsområdet til brug i den videre proces for at kunne indfri bæredygtighedsstrategiens målsætninger. Pilotprojekterne omhandler eksempelvis el-ladestandere, effektiv styring af kølebehov, vandrensning og neddeling af plastikaffald på hospitalerne.

Herudover foreslås det, at yderligere 10 mio. kr. fra anlægspuljen til bæredygtige initiativer prioriteres til bæredygtige anlægstiltag i forbindelse med Ny Psykiatri i Viborg samt Generalplanen for Regionshospitalet Randers, hvor midlerne dog først udmøntes endeligt på et senere tidspunkt.

Direktionen indstiller,

- at udmøntning af i alt 10,0 mio. kr. til ni pilotprojekter inden for bæredygtighed samt en rammebevilling til samme formål godkendes,
- at prioriteringen af i alt 10,0 mio. kr. til afdækning og om muligt implementering af bæredygtige anlægstiltag i forbindelse med Ny Psykiatri i Viborg samt Generalplanen for Regionshospitalet Randers godkendes, og
- at der gives bevilling til pilotprojekterne og finansiering jf. tabel 2.

Sagsfremstilling

Regionsrådet afsatte i budget 2021 en pulje til bæredygtige initiativer.

Rammebevilling til kommende pilotprojekter

Der fremlægges nu en række pilotprojekter til godkendelse, der kan skabe viden og opbygge erfaringer, der kan være med til at indfri bæredygtighedsstrategiens målsætninger. Pilotprojekterne forventes i udgangspunktet at have et skaleringspotentiale, såfremt resultatet af det enkelte pilotprojekt er positivt.

Tabel 1. Oversigt over projekterne

Tabel 1: Oversigt over pilotprojekter		
Nr.	Projekt	Mio. kr.
1	El-ladestandere	1,5
2	Maskine til neddeling af plastik	0,35
3	Detektering af unaturligt vandforbrug	0,25
4	Effektiv styring af lokaler med kølebehov	0,35
5	Guide for bæredygtigt byggeri	0,3
6	Tilbygning til Regionspsykiatrien Randers	0,375
7	Rensning af procesvand og brug af sekundavand	0,64
8	Kortlægning af energiprojekter	1,45
9	Indretning af hospitalernes affaldsrum	1,2
	I alt	6,415

Herudover foreslås det, at der prioriteres den rammebevilling på 3,585 mio. kr. til kommende pilotprojekter, som direktionen løbende kan udmønte, således at der med denne sag udmøntes i alt 10,0 mio. kr. til henholdsvis ni pilotprojekter inden for bæredygtighed og en rammebevilling til samme formål.

Regionsrådet vil ved udgangen af 2021 få forelagt en samlet statusbeskrivelse for de igangsatte pilotprojekter.

Prioritering af i alt 10 mio. kr. til Ny psykiatri i Viborg og Generalplan for Regionshospitalet Randers
Desuden foreslås der prioriteret 5 mio. kr. til henholdsvis til Ny psykiatri i Viborg og Generalplanen for Regionshospitalet Randers for at kunne afsøge, kvalificere og om muligt implementere bæredygtige tiltag i begge projekter – herunder afprøve principper for bæredygtigheds certificering af projekterne – og om muligt opnå certificering. De i alt 10 mio. kr. vil blive foreslået udmøntet, når der fremlægges konkrete, motiverede anmodninger fra de to projekter.

Pilotprojekter og prioriterede midler er nærmere beskrevet i vedlagte bilag.

Økonomi

Nedenstående tabel viser, at der ved godkendelsen af dette dagsordenspunkt udmøntes i alt 6,415 mio. kr. til ni separate pilotprojekter. Derudover udmøntes 3,585 mio. kr. til en rammebevilling, som direktionen kan udmønte fra løbende til nye pilotprojekter. Projekter, som kan underbygge implementering og målopfyldelse af regionens Bæredygtighedsstrategi, og som desuden har den ønskede pilot-karakter, hvor der opnås viden, og der efterfølgende er et skaleringspotentiale.

Med godkendelsen af indstillingerne resterer der 10 mio. kr. af rammen til bæredygtige initiativer i 2021. Disse foreslås prioriteret med 5 mio. kr. til Ny psykiatri i Viborg og 5 mio. kr. til Generalplanen for Regionshospitalet Randers for at kunne afsøge, kvalificere og om muligt implementere bæredygtige tiltag i begge projekter. Midlerne vil blive foreslået udmøntet, når der fremlægges konkrete, motiverede anmodninger fra de to projekter.

Tabel 2. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb.					
1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2021 indeks 105,7	2022 indeks 105,7	2023 indeks 105,7	2024 indeks 105,7
<i>Bevillingsændringer²</i>					
<i>Koncernøkonomi, Byggeri og ejendomme:</i>					
Pilotprojekt, elladestandere	1.500	1.500			
Pilotprojekt, guide for bæredygtigt byggeri	300	300			
Pilotprojekt, kortlægning af energiprojekter	1.450	1.450			
<i>Regional udvikling, Center for bæredygtige hospitaler:</i>					
Pilotprojekt, neddeling af plastikaffald	350	350			
Pilotprojekt, indretning af hospitalernes affaldsrum	1.200	1.200			
<i>Regionshospitalet Horsens:</i>					
Pilotprojekt, detektering af unaturligt vandforbrug	250	250			
<i>Aarhus Universitetshospital:</i>					
Pilotprojekt, styring af lokaler med kølebehov	350	350			
Pilotprojekt, rensning af procesvand og sekundavand	640	640			
<i>Psykiatrien:</i>					
Pilotprojekt, tilbygning til Regionspsykiatrien Randers	375	375			
<i>Fælles reserver:</i>					
Rammebevilling til pilotprojekter, bæredygtighed	3.585	3.585			
Puljen til anlægsprojekter		-10.000			
Ændring af anlægsbevilling	-10.000				
Total	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt

²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at udmøntning af i alt 6,415 mio. kr. til ni pilotprojekter inden for bæredygtighed godkendes,

at udmøntning af yderligere 3,585 mio. kr. til kommende pilotprojekter inden for området fremlægges til politisk godkendelse,

at prioriteringen af i alt 10,0 mio. kr. til afdækning og om muligt implementering af bæredygtige anlægstiltag i forbindelse med Ny Psykiatri i Viborg samt Generalplanen for Regionshospitalet Randers godkendes, og

at der gives bevilling til pilotprojekterne og finansiering jf. tabel 2 med undtagelse af de 3,585 mio. kr. til kommende pilotprojekter.

Bilag

Notat - Pilotprojekter, bæredygtige initiativer

Punkt 8: Udvidelse af det socialpsykiatriske botilbud Sct. Mikkel i Viborg

1-60-73-3-20

Resume

I Søndersøparken 5 i Viborg har der tidligere været lægeboliger. Nu foreslås ejendommen ombygget til brug for Specialområde Socialpsykiatri Voksnes tilbud til yngre voksne borgere med socialpsykiatriske problemstillinger. Bygningen vil fungere som en udbygning af specialområdets botilbud, Sct. Mikkel. Der er nu udarbejdet et projektforslag, og der søges en bevilling på 20,0 mio. kr. fra socialområdets anlægsramme til formålet.

Direktionen indstiller,

at projektforslaget for udvidelse af Sct. Mikkel i Søndersøparken 5 godkendes, og

at der gives anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb jf. bevillingsskemaet til socialområdet til ombygningen.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 25. marts 2020 en udvidelse af det socialpsykiatriske bosted Sct. Mikkel i Viborg og gav samtidig en projekteringsbevilling. Nu foreligger der et projektforslag for ombygningen af Søndersøparken 5, og der søges en anlægsbevilling til gennemførelse af dette projekt. Projektforslaget er vedlagt som bilag.

Botilbuddet Sct. Mikkel, der rummer unge voksne borgere med socialpsykiatriske problemstillinger, er beliggende Søndersøparken 3 i Viborg. Socialområdet har overtaget naboejendommen Søndersøparken 5, der hidtil har været anvendt som lægeboliger. Placeringen er dermed optimal i forhold til en udvidelse af kapaciteten på Sct. Mikkel, som gennem flere år har oplevet stor efterspørgsel efter botilbud til Sct. Mikkels målgruppe. Med socialområdets udnyttelse af bygningen bidrages der samtidig til at give fornyet liv til regionens eksisterende bygningsmasse.

Det nuværende Sct. Mikkels målgruppe (22 døgnpladser) er yngre voksne borgere med svær psykisk sygdom, som har en betydelig og kompleks psykisk, social eller fysisk funktionsnedsættelse, og ikke kan bo i egen bolig som følge af skizofreni eller anden svær psykisk sygdom, personlighedsforstyrrelse ofte med omfattende selvskadende adfærd, dobbeltdiagnoser, eventuel retlig foranstaltning (dom til behandling) mm. Aldersgruppen er fra 18 til cirka 40 år.

De 15 nye pladser i Søndersøparken 5 vil overordnet have samme målgruppe som det nuværende Sct. Mikkel. Pladserne vil dog mere specifikt blive:

- Yngre voksne borgere, som er tidligt skadede følelsesmæssigt og neurologisk på grund af usikker tilknytning til primære omsorgspersoner.
- Yngre voksne borgere, som pga. traumer efter det fyldte 3. år, har udviklet personlighedsforstyrrelse.
- Yngre voksne borgere, som viser tegn på udviklingsforstyrrelse samt har fået en psykiatrisk diagnose eller i udredning herfor. Dvs. borgere med komplekse problemstillinger som følge af co-morbiditet.

De foreslåede pladser vil således have en faglig profil, der matcher en Holmstrupgård-målgruppe – eller tilsvarende – som er fyldt 18 år, og derfor har behov for et tilbud i voksenregi.

Grundtanken er, at det fagligt set er velbegrundet at sætte ind med den nødvendige støtte så tidligt som muligt i ungdoms-/voksenlivet for at give borgerne de bedst mulige vilkår for at oparbejde kompetencer og mestringsstrategier til et funktionelt og selvstændigt voksenliv.

Efterspørgsel på de nye pladser

Forslaget om udvidelse af Sct. Mikkel har været i høring iblandt de 19 kommuner i Region Midtjylland forud for regionsrådets bevilling af midler til projektering. Der har i den forbindelse ikke været indsigelser fra kommunerne, men Horsens Kommune anbefaler generelt en klar struktur og gennemsigtighed i, hvilke opgaver og ydelser der er indeholdt i det nye tilbud og tilhørende takster.

I 2021 har Sct. Mikkel indtil videre modtaget 12 henvendelser fra kommunerne, særligt vedrørende § 107-pladser til yngre voksne med psykiatriske problemstillinger. Der er generelt mange henvendelser, dels på baggrund af generel stor efterspørgsel og dels som følge af, at kommunerne har kendskab til, at Sct. Mikkels kapacitet står over for en udvidelse. Det kan f.eks. være borgere med stor kompleksitet, udviklingsforstyrrelse, selvskade, unge voksne, der har behov for udredning/afklaring, færdigbehandlede patienter m.v. Tendensen ses også i behandlingspsykiatrien.

Tendensen underbygges af den socialpolitiske redegørelse fra Social- og Ældreministeriet 2020, hvor det netop bliver påpeget, at kommunerne oplever udfordringer med et stigende omfang af målgruppen unge og voksne med svære psykiske vanskeligheder og hyppig kontakt til behandlingspsykiatrien samt udfordringer i arbejdet med unge og voksne med flere komplekse problemstillinger, der skal håndteres samtidigt og i arbejdet med unge og voksne med psykiske vanskeligheder og samtidigt misbrug.

Ombygning/indretning

Med udgangspunkt i at sikre god trivsel for beboeren bliver der etableret 15 lejligheder, 5 mindre fælles- og aktivitetsrum, en cafe med direkte adgang til terrasser og grønne områder samt et tilhørende produktionskøkken. Bygningen kommer også til at rumme supplerende administrations- og personalefaciliteter, som understøtter det forøgede behov som opstår, når der etableres 15 nye botilbudspladser. Der skabes gode rammer for medicinhåndtering, og på øverste etage laves et rum som kan bruges til fagstøttende undervisning og større personalemøder. Beboernes lejligheder indrettes med eget køkken og badeværelse, samt et lille depotrum. Lejlighederne har ét stort værelse, hvor beboerne med fleksibel indretning kan vælge om værelset skal være et stort eller 2 mindre rum. Samlet ombygges ca. 1.480 m².

Der etableres 2 nye flugtvejstrapper ved hver gavl, som både er personsikkerhedsforanstaltning for personale og beboere og samtidig imødekommer skærpede brandkrav. I forbindelse med den ene flugtvejstrappe etableres en elevator, som dækker alle etager.

Søndersøparken 5 har de seneste år fået udskiftet udvendige døre og vinduer samt fået efterisoleret tagrummet. De første skridt er således allerede taget i at skabe en mere energieffektiv bygning. I forbindelse med byggeprojektet vil de kolde gavlvægge blive efterisoleret, alle radiatorer blive udskiftet og der etableres ventilation med varmegenvinding. Herudover vil al belysning blive udført som LED belysning, og alle armaturer og toiletter vil være vandbesparende.

Anlægsarbejdet vil blive udført i totalentreprise, og der forventes indflytning i marts 2022.

Fremtidig frikøb af det nuværende Sct. Mikkel

Kommunerne efterspørger i stigende grad paragraf 107-tilbud og i mindre grad almene boliger til Sct. Mikkel målgruppe. Der arbejdes derfor sideløbende på at afdække mulighederne for at omdanne almenboligerne i det nuværende Sct. Mikkel til serviceløvs-boform. På anlægsrammen for 2022 er der afsat 14 mio. kr. til frikøb af almenboligerne i Sct. Mikkel. Der vil blive forelagt en sag om dette, når afdækningen er gennemført, og der er udarbejdet en plan for, hvordan et sådant frikøb kan foregå.

Økonomi og finansiering

Den foreslåede ombygning af Søndersøparken 5 er budgettet til en anlægsudgift på 22,0 mio. kr., hvoraf 1,0 mio. kr. til inventar/køkkenmaskiner m.v. vil blive finansieret og afskrevet over botilbuddets driftsmidler. Trækket på socialområdets ramme til udvikling af sociale tilbud er således budgetteret til 21,0 mio. kr. Der er tidligere givet en projekteringsbevilling på 1,0 mio. kr., og der søges nu om 20,0 mio. kr. jævnfør nedenstående bevillingsskema.

Tabel. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb.					
1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2021 indeks 106,1	2022 indeks 106,1	2023 indeks 106,1	2024 indeks 106,1
<i>Bevillingsændringer²</i>					
Sct. Mikkel, Søndersøparken 5	20.000	16.000	4.000		
Ramme til udvikling af sociale tilbud		-16.000	-4.000		
Ændring af anlægsbevilling	-20.000				
Total	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt
²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Den søgte anlægsbevilling overstiger det beløb på 16 mio. kr., der blev anslået i forbindelse med ansøgning af projekteringsbevilling. Årsagen er, at der er vurderet et behov for at opgradere renoveringen med blandt andet en forbedring af adgangsforholdene med flugtvejstrapper og elevator samt istandsættelse og efterisolering af hele kælderen og forbedring af ventilationen.

Der vil efter udmøntningen restere 74,9 mio. kr. i 2021 og 46,0 mio. kr. i 2022 på rammen til udvikling af sociale tilbud.

Takster

Det nye tilbuds takstniveauer vil bestå af seks takster med et spænd fra ca. 2.500 kr. pr. døgn til ca. 6.800 kr. pr. døgn (2021 pris/lønniveau). I de seks takstniveauer er der et stort takstspænd med henblik på at skabe fleksibilitet

for kommunerne. De ydelser, der før ville udløse tillægstakster, er indeholdt i de seks takstniveau. Dermed skabes mere gennemskuelighed i taksterne.

Taksterne for de nye pladser er lidt højere, end oprindeligt oplyst i forbindelse med projekteringsbevillingen dels på grund af almindelig pris- og lønfremskrivning og dels fordi den højere anlægspris resulterer i lidt højere takst. Den forhøjede anlægssum betyder 58 kr. i gennemsnit. Det er administrationens vurdering, at dette ikke ændrer grundlæggende på efterspørgslen efter pladserne.

Det nuværende Sct. Mikkelstakster har et spænd på mellem 1.597 kr. og 2.396 kr. pr. døgn. Til gengæld har der oveni taksterne været betydelige tillægstakster. Tillægstaksterne udgjorde i 2020 ca. 8 mio. kr. ud af en samlet omsætning på 25,8 mio. kr.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at projektforslaget for udvidelse af Sct. Mikkel i Søndersøparken 5 godkendes, og

at der gives anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb jf. bevillingsskemaet til socialområdet til ombygningen.

Tidligere Politisk Behandling

Den 25. marts 2020 godkendte Regionsrådet en udvidelse af Sct. Mikkel i Søndersøparken 5 og gav samtidig en projekteringsbevilling.

Bilag

Plantegninger Søndersøparken 5

Punkt 9: Godkendelse af lejemål, Specialområde Holmstrupgård

1-30-73-89-20

Resume

Specialområde Holmstrupgård oplever et stigende aktivitetsniveau på baggrund af flere indskrivninger med flere ansættelser til følge. Holmstrupgård ønsker derfor at indgå nye lejemål per 1. juni 2021 ved Runetoften 14, 8210 Aarhus V for at afhjælpe de kapacitetsudfordringer, specialområdet står overfor.

Direktionen indstiller,

at regionsrådet godkender, at Holmstrupgård indgår lejekontrakt (tillæg til eksisterende lejekontrakt) vedrørende lejemål på Runetoften 14, 8210 Aarhus V,

at der deponeres 5,2 mio. kr. i 2021 i forbindelse med indgåelse af lejemålene, og

at deponeringen finansieres af anlægsrammen til udvikling af sociale tilbud i 2021, jf. bevillingskema.

Sagsfremstilling

Holmstrupgård er en selvejende institution, der har indgået driftsoverenskomst med Region Midtjylland og dermed er en del af den regionale indsats på specialområdet. Holmstrupgård yder en højt specialiseret indsats for unge mellem 14-23 år med en psykiatrisk lidelse og tilbyder døgnbehandling, dagtilbud og efterværn/udslusning. Hovedmatriklen ligger på adressen Holmstrupgårdvej 39, 8220 Brabrand, og derudover har Holmstrupgård enkelte satellitafdelinger andre steder i Aarhus Kommune.

Holmstrupgård oplever en høj efterspørgsel på specialområdets ydelser, og tilbuddet har et stigende aktivitetsniveau på baggrund af flere indskrivninger, flere borgere, der indskrives på de høje takster, og flere overlap mellem pladserne. De seneste fem år er omsætningen steget med mellem 5-10 mio. kr. årligt, og for 2021 er der budgetteret med 116 mio. kr. Denne øgede aktivitet medfører flere administrative opgaver og har ført til ansættelse af mere personale. Derudover har specialområdet en målsætning om at udvikle og specialisere sig i en endnu højere grad med flere nye tiltag og udviklingsopgaver i porteføljen.

Det medfører et behov for flere kontor- og mødefaciliteter, der skal afhjælpe specialområdets kapacitetsudfordringer og skabe rammerne omkring specialområdets udviklingsarbejde. Nye kontorfaciliteter vil derudover give mulighed for at samle afdeling Bogruppens personalefaciliteter (som beskæftiger sig med udslusning og efterværn for de unge borgere) i et fagligt miljø med en placering, der vil være understøttende for udslusningen af de unge, da de derved kan orientere sig mod et andet sted end hovedmatriklen, der bl.a. huser mange af specialområdets forskellige døgntilbud.

Holmstrupgård har fundet egnede lokaler ved Runetoften 14, 8210 Aarhus V, hvor specialområdet i forvejen har indgået to lejemål i henholdsvis Runetoften 14, 1. sal th. og 1. sal tv., hvorfra der drives dagtilbud.

Med den stigende efterspørgsel og deraf følgende stigende omsætning kan huslejen for de tre lejemål finansieres indenfor Holmstrupgårds eget driftsbudget.

Værdien af de samlede nye lejemål er på mere end 5 mio. kr., hvorfor lejekontrakten forelægges regionsrådet til godkendelse. Under forudsætning af regionsrådets godkendelse af lejemålet er Holmstrupgård herefter bemyndiget til selv at underskrive lejekontrakten.

Koncernøkonomi har vurderet, at de nye lejemål har en værdi på 6,2 mio. kr., og dertil skal lægges et lejemål indgået i 2020 på 4 mio. kr., i alt 10,2 mio. kr. Der skal derfor ske en deponering på 5,2 mio. kr., som finansieres af anlægsrammen til udvikling af sociale tilbud i 2021.

 Tabel. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb.					
1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2021 indeks 105,7	2022 indeks 105,7	2023 indeks 105,7	2024 indeks 105,7
<i>Bevillingsændringer²</i>					
Deponering vedrørende lejemål Runetoften til Holmstrupgaard	5.200	5.200			
Ramme til udvikling af sociale tilbud		-5.200			
Ændring af anlægsbevilling	-5.200				
Total	0	0	0	0	0
¹ Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt					
² + = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter					

Tillægget til den eksisterende lejekontrakt er vedlagt til godkendelse. Juridiske bemærkninger fra Regionssekretariatet er indarbejdet i tillægget til lejekontrakt.

Der er vedlagt business case med uddybning af sagen.

Beslutning

Psykatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at regionsrådet godkender, at Holmstrupgaard indgår lejekontrakt (tillæg til eksisterende lejekontrakt) vedrørende lejemål på Runetoften 14, 8210 Aarhus V,

at der deponeres 5,2 mio. kr. i 2021 i forbindelse med indgåelse af lejemålene, og

at deponeringen finansieres af anlægsrammen til udvikling af sociale tilbud i 2021, jf. bevillingsskema.

Bilag

Tillæg til lejekontrakt

Business case

Punkt 10: Orientering om status på fælles udrykningsteams mellem politi og psykiatri

1-31-72-43-21

Resume

Region Midtjylland deltager sammen med politiet i et pilotprojekt om et fælles udrykningskoncept i forhold til borgere med psykisk sygdom. Finansieringen udløber medio 2021, og der er nogle juridiske udfordringer, der gør, at indsatsen ikke forventes at fortsætte i sin nuværende form. Erfaringerne har dog været gode, og der er et ønske om et fortsat samarbejde mellem myndighederne. På mødet orienteres nærmere om projektet.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om status på det fælles udrykningskoncept tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I satspuljeaftalen 2019–2022 er der afsat midler til et pilotprojekt om et fælles udrykningskoncept mellem politi og sundhedsmyndigheder. Projektet er forankret hos politiet.

I Region Midtjylland blev der i sommeren 2019 etableret to teams. Hvert team består af to betjente og en psykiatrisk sygeplejerske. Den ene patruljevogn kører i Østjyllands politikreds med udgangspunkt fra Aarhus Politistation, mens den anden kører i Midt- og Vestjyllands politikreds med udgangspunkt fra Herning Politistation. Patruljevognene kører i alle hverdage primært i dagtimerne.

Da satspuljeprojektet snart udløber, er Rigspolitiet med afsæt i den nationale styregruppe for projektet i gang med at evaluere projektet.

Erfaringerne fra projektet er gode. I forhold til borgerne med psykisk sygdom fremhæver de involverede betjente og sygeplejersker blandt andet, at der har været mulighed for at bruge den tid, den enkelte borger har haft brug for, i forhold til at sikre dem den rette hjælp. Mange borgere har oplevet en mere nænsom og rolig indlæggelse, også selvom det handlede om en tvangsindlæggelse. Projektet har betydet, at samarbejdet mellem psykiatrien og politiet er blevet bedre, og der er fra begge sider et ønske om i en eller anden form at fastholde det gode samarbejde.

Da projektet er finansieret af satspuljemidler, bortfalder finansieringen af projektet pr. 31. juli 2021. Den nuværende organisering har endvidere medført flere udfordringer i forhold til det juridiske grundlag. Det forventes derfor ikke, at de fælles udrykningsteams videreføres i den nuværende form.

I forbindelse med forhandlingerne om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023 blev det aftalt, at der i 2023 skal foretages en undersøgelse af, om det kan være hensigtsmæssigt, at andre myndigheder og faggrupper kan varetage nogle af de opgaver, som politiet i dag løfter i forhold til borgere med psykiske lidelser, samtidig med at der tages bedst muligt hånd om borgerne.

Det er ikke afklaret, hvordan et eventuelt fremtidigt samarbejde kan organiseres. Der er aftalt møder mellem Region Midtjylland og de to politikredse om projektet.

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen, Psykiatrien i Region Midtjylland, deltager på mødet for at orientere nærmere om projektet.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om status på det fælles udrykningskoncept til efterretning, idet udvalget noterede de positive erfaringer, der er med projektet, samt de juridiske udfordringer, der er i forhold til en videreførelse eller permanentgørelse af projektet.

Psykiatri- og socialudvalget anmodede om, at Region Midtjylland retter henvendelse til de relevante ministerier med henblik på en afklaring af de juridiske problemstillinger med det formål, at det fælles udrykningskoncept kan permanentgøres til gavn for borgerne.

Punkt 11: Orientering om omfang og tiltag i forbindelse med forsyningsvanskeligheder på lægemidler

1-31-72-102-20

Resume

Der orienteres om omfanget af forsyningsvanskeligheder på medicinområdet. Omfanget af forsyningsvanskeligheder/restordre på medicin er svært at opgøre, da det afhænger af typen af restordre og de muligheder, der er for at skifte til et andet lægemiddel. Både nationalt og regionalt arbejdes der med at minimere konsekvenserne af forsyningsvanskeligheder med lægemidler. Patienter i psykiatrien kan være særligt sårbare, når der er behov for at skifte lægemidler.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om forsyningsvanskeligheder på lægemidler og tiltag i forbindelse hermed tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget fik på sit møde den 8. januar 2020 en orientering om forsyningsvanskeligheder på medicinområdet. Regionsrådet fulgte udvalgets indstilling om, at problemstillingen drøftes i relevante regionale samarbejdsfora med brugere- og pårørende, og at sagen tages op i Danske Regioners bestyrelse med henblik på en national løsning. Psykiatri- og socialudvalget anmodede desuden om en opgørelse af problemets omfang.

Som opfølgning på regionsrådets beslutning er konsekvenserne af restordre på medicinområdet siden blevet drøftet i Patientinddragelsesudvalget og i de to regionale kontaktforaer. Danske Regioners bestyrelse har i marts 2020 drøftet udfordringerne og mulige løsningsmodeller i forbindelse med restordre.

Omfang

Det er ikke muligt at opgøre omfanget af restordre på medicin, da konsekvenserne af restordre er meget forskellige fra situation til situation, og der findes ikke et samlet overblik over området. Nogle restordre rammer kun få producenter eller enkelte lægemiddelstyrker inden for en lægemiddelgruppe. I disse tilfælde er det forholdsvis nemt at finde alternativer.

Hvis alle producenter/styrker inden for en lægemiddelgruppe bliver ramt, kræver det et større arbejde, da patienter enten skal skifte til et helt andet lægemiddel, eller lægen skal ansøge om en udleveringstilladelse på et lægemiddel, der ikke er registreret på det danske marked. Det vil sige, at apoteket kan skaffe lægemidler hjem fra andre lande, hvor lægemidlet ikke er i restordre, men det kræver en særlig tilladelse.

Antallet af patienter, der bliver påvirket, afhænger endvidere af antallet af patienter, der behandles med lægemidlet, og hvor længe lægemidlet er i restordre. Ved kortere restordre (fx under 1 måned) vil nogle patienter have et lager af medicin derhjemme og vil derfor ikke blive påvirket.

I august 2019 angav Lægemiddelstyrelsen, at der på daværende tidspunkt var 11.600 registrerede lægemidler på det danske marked. Ud af disse var ca. 580 i restordre, og heraf var der tale om ca. 40 lægemidler, hvor der ikke fandtes et oplagt alternativ. Lægemiddelstyrelsen oplyste ikke om hvor mange patienter, der blev berørt af restordre.

Tiltag

Der er etableret en regional organisation til at rådgive og hjælpe i restordresituationer både på hospitalerne og i almen praksis. Koncern Kvalitet og Hospitalsapoteket samarbejder om opgaven. Koncern Kvalitet varetager overordnet opgaven ud mod almen praksis, og Hospitalsapoteket varetager opgaven i forbindelse med hospitalerne. Opgaven har været voksende.

Lægemiddelstyrelsen har oprettet en ny hjemmeside om kritiske restordre, der giver en bedre information til især de private apoteker og praktiserende læger. Hjemmesiden kommer også til at understøtte det regionale arbejde.

Konsekvenser

Restordresituationer har betydning mange forskellige steder i det regionale sundhedsvæsen, herunder for praktiserende læger og for både somatiske og psykiatriske hospitalsafdelinger.

Patienter i psykiatrien kan være særligt sårbare, når der er behov for at skifte lægemidler, og læger har behov for rådgivning om, hvordan man kan skifte lægemidler, når en behandling med et specifikt lægemiddel ikke længere er muligt.

Når psykofarmaka er i restordre, kan det derfor have en negativ effekt på de psykiatriske patienters medicinske compliance. Skiftet til andre præparater er ikke uden problemer, da man ikke kan være sikker på, om præparatet

har samme effekt og eventuelle bivirkninger. Hvis patienten stopper med at tage medicinen, er det ikke sikkert, at man kan få vedkommende til at genoptage behandlingen. Det er derfor vigtigt at være meget mere på forkant i forhold til en eventuel risiko for restordre, så der kan tages hånd om patientens medicinske behandling i ordentlig tid.

I vedlagte notat er tiltagene for at afbøde konsekvenserne af restordre på medicin beskrevet mere indgående, herunder udfordringerne i almen praksis, hospitalsapoteket og psykiatrien.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om forsyningsvanskeligheder på lægemidler og tiltag i forbindelse hermed til efterretning.

Bilag

Notat om restordre på medicin

Punkt 12: Status på målbilledet for sundhedsområdet

1-40-72-2-14

Resume

Opfølgningen på målbilledet for sundhedsområdet giver regionsrådet et overblik over resultater for indikatorer i målbilledet. Som følge af overgangen til det nye landspatientregister (LPR3) har regionen i en længere periode manglet løbende data. På nuværende tidspunkt begynder der imidlertid at være retvisende data til rådighed på en række indikatorer fra målbilledet.

Direktionen indstiller,

at orientering om status for målbilledet for sundhedsområdets indikatorer tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Det regionale målbillede for sundhedsområdet består af en overordnet vision om "et sundhedsvæsen på patientens præmisser", tre strategispor og otte mål. De enkelte mål er konkretiseret i en række indikatorer. Målbilledet sætter rammerne for arbejdet med de nationale mål for sundhedsområdet og skal sikre, at vi sammentænker relevant aktivitet, god økonomi og høj kvalitet, så der opnås mest mulig sundhed for de ressourcer, der er til rådighed. Regionens målbillede angiver dermed den retning, regionen ønsker at styre sundhedsvæsenet efter. I opfølgningen på målbilledet vises udviklingen på indikatorerne for regionen samlet set og for de enkelte hospitalsenheder.

Som følge af overgangen til det nye landspatientregister (LPR3) har regionen i en længere periode manglet løbende data for nogle indikatorer fra målbilledet. Omstillingen har haft betydning for målopfyldelsen, da der på mange områder er blevet etableret en helt ny registreringspraksis.

I bilaget vises kun indikatorer, som er færdigvaliderede og indikatorer fra andre datakilder, som ikke har været berørt af LPR3-omlægningen. I de tilfælde, hvor der ikke er kommet nye tal i løbet af det seneste år, vises indikatorerne ikke i bilaget. Data opgøres til og med 4. kvartal 2020. Resultaterne er betydeligt påvirket af COVID-pandemien. Det har særligt betydning for resultaterne i 2. og 4. kvartal 2020, hvor der på næsten alle områder har været et markant fald i aktiviteten. Tallene for perioden med COVID bør fortolkes varsomt og med afsæt i den aktuelle situation på hospitalerne.

Som led i opfølgningen på målbilledet udpeges der hvert andet år et antal fokusindikatorer, som følges særligt tæt både lokalt på de enkelte hospitaler, i relevante ledelsesfora samt i regionsrådet. Fokusindikatorer gældende for 2021-2022 blev besluttet på regionsrådsmødet i januar 2021. Der forventes tydelige forbedringer på de udvalgte indikatorer.

Nedenfor gives en status på de udvalgte fokusindikatorer, som var gældende i 2019-2020:

Forebyggelige indlæggelser

Antallet af forebyggelige indlæggelser har været kraftigt faldende i 2020. Dette hænger blandt andet sammen med nedlukningen af samfundet i forbindelse med corona-pandemien. Faldet i forebyggelige indlæggelser sker stort set udelukkende inden for gruppen af patienter, der indlægges med influenza, som ikke har været ret udbredt i 2020. Dertil kommer, at en større del af den ældre befolkning er vaccineret mod influenza end i de tidligere år. Det skal bemærkes, at forebyggelige indlæggelser ikke inkluderer indlæggelser som følge af corona.

Der er efter anmodning fra psykiatri- og socialudvalget vedlagt en kommuneopdelt oversigt over genindlæggelser i Psykiatrien i Region Midtjylland.

Bæltefiksering

Antallet af unikke patienter, der bæltefikseres, har stabiliseret sig i anden halvdel af 2020, efter en periode med stigning i brugen af bæltefiksering. I 4. kvartal 2020 blev 100 unikke patienter bæltefikseret en eller flere gange. Dette er fortsat væsentligt lavere end i sammenligningsperioden fra 2011-2013, hvor 145 patienter blev bæltefikseret pr. kvartal.

Psykiatrien har arbejdet dedikeret med forebyggelse af tvang over de seneste år. Psykiatrien er ikke i mål med den nationale 2020-målsætning om halvering af andelen af patienter, der bæltefikseres, men brugen af bæltefikseringer er reduceret mærkbart til stor gavn for patienterne. Antallet af unikke patienter, der bæltefikseres årligt, er reduceret fra 449 til 304 patienter, svarende til en reduktion på 32,3 %. Samtidig er tvangen i forhold til børn og unge reduceret markant, og brugen af langvarige fikseringer er mere end halveret. Psykiatrien har et stærkt ønske om at reducere brugen af tvang yderligere og har derfor valgt at opprioritere denne opgave ledelsesmæssigt i 2021. Det har været særdeles virksomt at styrke patientsamarbejdet under indlæggelse, men der er samtidig en øget bevidsthed om, at forebyggelse af tvang kræver et styrket tværsektorielt samarbejde omkring det enkelte patientforløb, herunder samarbejdet med kommuner, bosteder og egen læge m.fl.

Der er efter anmodning fra psykiatri- og socialudvalget vedlagt en oversigt over udviklingen i den samlede tvang i Region Midtjylland i perioden.

Kliniske Kvalitetsdatabaser

Fra de Kliniske Kvalitetsdatabaser er der udpeget fokusindikatorer fra to databaser:

1. Tværfagligt Register for Hoftenære Lårbensbrud
2. Dansk Apopleksiregister

Ad 1. Tværfagligt Register for Hoftenære Lårbensbrud

De udvalgte fokusindikatorer måler, om patienter med hofteært lårbensbrud hurtigt ses af en speciallæge, om patientgruppen mobiliseres indenfor 24 timer efter operationen samt patienternes overlevelse 30 dage efter operation. Resultaterne fra databasen viser, at knap 82 % af patienterne med hofteære lårbensbrud bliver set af en speciallæge inden for fire timer med henblik på at optimere patienten bedst muligt forud for operation. Når det gælder mobilisering efter operation, blev 81 % af patienterne mobiliseret indenfor 24 timer i 4. kvartal 2020. Mobilisering sker, når patienten, selvstændigt eller assisteret, er ude af sengen til siddende stilling, stående stilling eller gang. Den faglige standard er for de to omtalte indikatorer fastsat til 90 %. Den sidste indikator viser, at 88 % af patienterne er i live 30 dage efter deres hofteoperation. Der er arbejdet med indikatorerne i regi af det nationale lærings- og kvalitetsteam for hofteære frakturer, som er afsluttet ultimo 2020. Konklusionen i den afsluttende rapport er blandt andet, at der er sket en mindre forbedring af 30-dages overlevelsen efter hoftebrud, men målet om at nedbringe mortaliteten med 20 % er endnu ikke opfyldt. Procesindikatoren for tidlig mobilisering viser også en forbedring af resultatet sammenlignet med perioden før, der blev nedsat et lærings- og kvalitetsteam for hofteære lårbensbrud.

Ad 2. Dansk Apopleksiregister

Den første fokusindikator for apopleksi måler andelen af patienter med apopleksi (slagtilfælde), som får enten trombolyse (medicinsk behandling, som opløser blodproppen) eller trombektomi (mekanisk fjernelse af blodprop gennem pulsåren). Dette betegnes som revaskulariserende behandling i databasen. Den anden indikator måler andelen af patienter med apopleksi og atrieflimren (hjertereflimmer), der sættes i behandling med blodfortyndende medicin senest 14 dage efter indlæggelsen. Indikatorerne vedrører kun patienter fra Aarhus Universitetshospital og Hospitalsenheden Vest. Resultaterne i 4. kvartal 2020 ligger omkring de faglige standarder for begge indikatorer. Dette er et tegn på, at arbejdet i lærings- og kvalitetsteamet har medvirket til en bedre behandlingskvalitet på de udvalgte områder. Fra 2021 indgår der ikke længere fokusindikatorer vedrørende apopleksi.

Udredningsret

I perioden efter overgangen til LPR3 i februar 2019 lå tallene for den korrigerede udredningsret stabilt omkring 80 %. Som følge af COVID-19-nedlukningen på de somatiske hospitaler, blev det besluttet at suspendere patientrettighederne vedrørende udredningsret i 2020. Herefter er både ventende og nyhenviste patienter blevet prioriteret ud fra sygdommens alvorlighed og ikke efter, hvornår de er henvist. Dette er forklaringen på udviklingen i løbet af 2020, hvor andelen af patienter, der udredes eller modtager en relevant udredningsplan inden for 30 dage, er faldet til omkring 60 % i Region Midtjylland. Patientrettighederne vedrørende udredningsret og behandlingsgaranti er genindført fra 1. marts 2021.

I psykiatrien er patientrettighederne genindført fra 1. september 2020, og der er en højere og nogenlunde konstant andel af patientforløb, der overholder den korrigerede udredningsret i perioden. I 4. kvartal 2020 overholdes den korrigerede udredningsret for 87 % af patienterne.

Kræftpakker

I den seneste periode har der været et relativt højt og stabilt niveau i andelen af patientforløb, som overholder forløbstiderne. I 4. kvartal 2020 ligger målopfyldelsen på 83 %. Direktionen fortsætter med at afholde faste møder i taskforce med hospitalerne for at fastholde målopfyldelsen på et stabilt niveau. På møderne er der fokus på bryst- og lungekræft, som er de områder, hvor udfordringerne er størst. Efter aftale i taskforce, er der blandt andet taget initiativ til en ny tværgående organisering af arbejdet med lungekræft i Region Midtjylland.

Patientinddragelse

Region Midtjylland er kommet langt med ambitionen om en større patientinddragelse. I 2020 er der igen gennemført en stor undersøgelse af patientoplevelser (LUP), og målbilledet indeholder derfor nye tal for patienttilfredshed og -inddragelse i Region Midtjylland. Andelen af patienter, som føler sig inddraget i behandlingen, har været stigende i perioden mellem 2014 og 2020. Det gælder på alle hospitaler, hvilket må ses som udtryk for, at langt de fleste patienter føler sig inddraget i deres behandling. Bemærk, at LUP-undersøgelsen ikke blev gennemført i 2019 som følge af overgangen til LPR3. Det forventes, at der i næste opfølgning på målbilledet kan startes med en løbende opfølgning på patientinddragelse.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget anmodede om en uddybning af udviklingen i anvendelse af tvang i Region Midtjylland, herunder om betydningen af de nye regler for registrering af bæltefikseringer, der trådte i kraft den 1. august 2020, til næste afrapportering af målbilledet på sundhedsområdet.

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at orientering om status for målbilledet for sundhedsområdets indikatorer tages til efterretning.

Tidligere Politisk Behandling

På regionsrådsmødet den 27. januar 2021 blev fokusindikatorer gældende for 2021-2022 godkendt.

Bilag

Målbillede, politisk opfølgning 4. kvartal 2020

Genindlæggelser i psykiatrien, kommunefordelt, 4. kvartal 2020

Udvikling i brugen af tvangsforanstaltninger pr. 4. kvartal 2020

Punkt 13: Status på målbilledet for socialområdet

1-30-76-12-17

Resume

Opfølgningen på målbilledet for Socialområdet i Region Midtjylland giver regionsrådet et overblik over resultater for indikatorer i målbilledet. Indikatorerne for 4. kvartal 2020 ligger generelt på et stabilt niveau.

Direktionen indstiller,

at status på målbilledets indikatorer tages til efterretning, og

at status på arbejdet med udvikling af nye supplerende indikatorer til målbilledet for Socialområdet i Region Midtjylland tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Målbilledet for Socialområdet i Region Midtjylland er et styrings- og dialogredskab, som udstikker den overordnede vision og de underliggende strategier og mål for Socialområdet i Region Midtjylland. Målbilledet er rammen for en flerårig planlægning af de socialfaglige indsatser på området. Den overordnede vision i målbilledet udtrykker ønsket om at støtte den enkelte borger til en tilværelse som aktiv medborger. Socialområdet er til for den enkelte borger, og målet er at møde og støtte borgeren til en aktiv tilværelse med udgangspunkt i den enkelte borgers forudsætninger og ressourcer. Denne vision udmøntes i tre delstrategier og syv mål. Med henblik på afrapportering på målbilledet er der udviklet målindikatorer, som konkretiserer målene heri.

Målbillederapporten baserer sig på i alt 13 indikatorer. Der er aktuelt indikatorer på fem af målbilledets i alt syv mål, mens der for målene Udvikling for borgeren samt Borgeroplevet tilfredshed i dag ikke er indikatorer. Indikatorer for disse mål er under udvikling og vil forventeligt blive indarbejdet i løbet af 2021. Sidst i punktet er der en status på dette udviklingsarbejde.

Dataene i målbilledet stammer fra en række forskellige kilder og databaser, som er nærmere præsenteret i rapporten. For alle indikatorer vises niveauet for det samlede socialområde. Dog er der enkelte indikatorer, hvor samtlige specialområder ikke indgår. Det er tilfældet, hvis indikatoren ikke er relevant for alle specialområder. Det vil variere, hvor ofte data for de enkelte indikatorer genereres og opdateres. Det kan være månedligt, kvartalsvist eller årligt. For de indikatorer, hvor der udelukkende er årsdata, vil det samme tal på tværs af de kvartalsvise afrapporteringer blive vist.

Målbilledet for 4. kvartal 2020

Dette afsnit vil udelukkende kommentere på de indikatorer, hvor der siden sidste afrapportering er sket en opdatering i data.

Høj faglighed i indsatsen

For Andel faglært pædagogisk personale ses en mindre stigende tendens i udviklingen, omend andelen af faglærte for begge indikatorer har ligget overordnet stabilt de seneste 24 måneder. Andel faglært sundhedspersonale har ligget stabilt over de seneste 24 måneder.

For indikatoren Antal aktuelle VISO leverandøropgaver for Socialstyrelsen er antallet af opgaver forsat på 17. Der er ikke planlagt nye udbudsrunder i løbet af 2021, og antallet af opgaver forventes derfor ikke at ændre sig i løbet af 2021.

Høj sikkerhed

For dette mål er indikatoren Antal ikke forhåndsgodkendte magtanvendelser. Efter en stigning i magtanvendelser i september og oktober 2020, som især kunne henledes til enkelte nye borgere, ser antallet af magtanvendelser ud til at ligge i et mere almindeligt leje i årets sidste to måneder. Dog er der en stigning i december, som ligeledes kan forklare med en enkelt borger.

Antallet af magtanvendelser kan stige i forbindelse med ankomst af en ny borger af forskellige årsager. Det kan f.eks. være, at borgeren ikke er i afdelingens målgruppe, der kan opstå udfordringer i allerede etablerede fællesskaber, når en ny borger ankommer, ligesom personale og borger skal opbygge nye relationer.

Magtanvendelser kan være nødvendige, hvis borgeren eksempelvis er til fare for sig selv eller andre. Socialområdet har prioriteret arbejdet med at forebygge magtanvendelser højt, og det er et område med stort ledelsesmæssigt fokus. Der er blandt andet etableret et netværk vedrørende magtanvendelser, som består af en "magtkoordinator" fra hvert specialområde. Herunder er der blevet udviklet E-læringskurser om indgreb i selvbestemmelsesretten. Der er i 2020 blevet arbejdet på at implementere kurset i de enkelte specialområder, så alle relevante medarbejdere har gennemført kurset med udgangen af 2020. Formålet har været at sikre en grundlæggende viden om borgeres

selvbestemmelsesret og betingelserne for at anvende magt samt viden om, hvordan magtanvendelser skal indberettes.

Derudover er der tilbud til alle specialområder om juridisk vejledning og undervisning. Formålet er at tilføre ledere og medarbejdere i specialområderne relevant og behovsbaseret viden om borgerens selvbestemmelsesret og om betingelserne for at anvende magt. Undervisningen og den faglige sparring har et stort fokus på forebyggelse af magtanvendelser. Disse aktiviteter har dog desværre været væsentligt reduceret på grund af COVID-19 i det seneste år, da en stor del består i at være opsøgende i specialområdernes praksis.

Kommunernes foretrukne eksterne valg

Indikatoren Årlig forbrug af døgnpladser er der i denne afrapportering tal for 2020. De viser, at forbruget stort set er uændret fra 2019. Konkret har der fra 2019 til 2020 været et mindre fald på 4,5 pladser svarende til 0,5 %.

For indikatoren Udviklingen i antal kommuner, som socialområdet i Region Midtjylland leverer ydelser til, er der i denne afrapportering tal for 2020. De viser et lille fald på tre kommuner (fra 81 til 78 kommuner), som har købt ydelser af regionen. Det er vurderingen, at der er tale om et tilfældig udsving.

God økonomi og relevant aktivitet

I 2020 har belægningen i de første skes6 måneder været stabil, men fra juni og frem har Socialområdet oplevet et mindre fald i belægningen. Belægningen stabiliserede sig dog mod slutningen af året.

På indikatoren Samlet sygefravær er der sket en lille stigning i slutningen af året. Det sker efter at fraværet har ligget lavet over sommeren. Fraværet i efteråret 2020 er dog ikke anderledes end i efteråret 2019.

På indikatoren Andel Vikartimer ses der overordnet et fald. Det vurderes, at det i nogen grad er påvirket af COVID-19 og de afledte effekter i forhold til begrænsningen i brug af skiftende personale på afdelingerne. Der ses dog en stor stigning i juli måned i lighed med tidligere år, mens tendensen efter sommer har været nedadgående.

På indikatoren Forventet årsresultat fremgår det, at resultatet for 2020 blev på 36,1 mio. kr. inklusiv et akkumuleret overskud fra tidligere år på 13,6 mio. kr., men eksklusiv hensættelse til feriepenge.

Status på udviklingen af supplerende indikatorer til målbilledet

Socialområdet har efter politisk beslutning i marts 2020 arbejdet med udviklingen af nye supplerende indikatorer til det eksisterende indikatorsæt, så der er relevante indikatorer til alle syv mål i målbilledet. Der er samtidig en evaluering af det nuværende indikatorsæt. Med afsæt i psykiatri- og socialudvalgets input til udviklingen af nye indikatorer arbejder Socialområdet således p.t. blandt andet med udviklingen af indikatorer vedrørende sundhed, personaleomsætning og borgertilfredshed.

Der er fremdrift i udviklingsarbejdet, der dog er udfordret af COVID-19 samt datamæssige udfordringer. Eksempelvis har udrulningen af en borgeroplevet tilfredshedsundersøgelse, der skal danne grundlag for en række nye indikatorer, måttet sættes i bero henover vinteren, da det ikke været forsvarligt at foretage afprøvninger af undersøgelsesspørgsmål i praksis, bl.a. af hensyn til smitterisiko på afdelingerne samt en i forvejen presset drift grundet restriktioner mv. Udrulningen af undersøgelsen er blevet genoptaget.

Et andet eksempel er kommunetilfredshedsundersøgelsen, der i dag danner grundlag for tre af målbilledets indikatorer. Undersøgelsen foretages som udgangspunkt én gang årligt omkring december, men er som følge af COVID-19 ikke blevet afviklet for 2020. Undersøgelsen vil blive genoptaget for 2021, hvor der igen vil være ny data.

Udfordringerne har medført, at den oprindelige tidsplan for implementeringen af nye indikatorer må udskydes. Det er dog fortsat forventningen, at der i 2021 løbende vil blive præsenteret en række nye, supplerende indikatorer.

Umiddelbart efter sommerferien 2021 vil der igen blive forelagt en status på arbejdet for det politiske system. Her vil forslagene til nye indikatorer blive konkretiseret, og det er forventningen, at nogle af de nye indikatorer vil være endeligt klar til godkendelse og implementering i målbilledet i 2. halvår 2021.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at status på målbilledets indikatorer tages til efterretning, og

at status på arbejdet med udvikling af nye supplerende indikatorer til målbilledet for Socialområdet i Region Midtjylland tages til efterretning.

Bilag

Målbillede Socialområdet - 4. kvartal 2020

Punkt 14: Løbende orientering om diverse emner i forbindelse med COVID-19 #

1-31-72-274-20

Resume

Psykiatri og socialudvalget får løbende en status på forskellige emner i relation til COVID-19 for så vidt angår Psykiatrien i Region Midtjylland og Socialområdet i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om COVID-19 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget får på sine møder en løbende status på emner i relation til COVID-19-håndteringen og emner afledt af Covid-19-håndteringen i forhold til Psykiatrien i Region Midtjylland og Socialområdet i Region Midtjylland.

Statusnotat med den aktuelle status på COVID-19 i relation til Psykiatrien og Socialområdet er vedlagt.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om COVID-19 til efterretning.

Bilag

Statusnotat om Covid 19

Punkt 15: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-1-21

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg drøftes.

Sagsfremstilling

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Der var senest møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 12. februar 2021 (åbent referat er vedlagt). Næste møde er den 22. april 2021.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg drøftes.

Punkt 16: Gensidig orientering #

1-00-1-21

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Psykiatri- og socialudvalgets årshjul samt revideret mødeplan for 2021 er vedlagt.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget godkendte en reviderede mødeplan for udvalget for resten af 2021.

Psykiatri- og socialudvalget godkendte en revideret procedure for løbende orientering om tilsyn på Socialområdet i Region Midtjylland.

Bilag

Årshjul for psykiatri- og socialudvalget

Revideret mødeplan for psykiatri- og socialudvalget 2021